1858. N°. 55.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 7 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 6 Mei.

Dingsdag, den 1sten Junij aanst., zullen er twee verkiezingen plaats hebben voor leden der prov. staten van Zuidholland, als: 1°. in het hoofdkiesdistrict 's Gravenhage, ter vervanging van den heer F. W. Conrad, die in 1862 moest aftreden, maar reeds nu zijn ontslag heeft genomen, en 2°. in het hoofdkiesdistrict Leyderdorp, ter vervanging van den heer mr. N. van Beeftingh (overleden), die in 1859 moest aftreden. Indien er eene herstemming mogt worden vereischt, zal deze plaats hebben op Dingsdag, 15 Junij a. s.

— De algemeene vergadering van de Ned. vereeniging tot afschaffing van sterken drank zal te Haarlem in de tweede week van de maand Julij e. k. gehouden worden.

— De gemeentebesturen dezer provinciën zijn uitgenoodigd om, naar aanleiding van het door den minister van binnenl. zaken te kennen gegeven verlangen, te antwoorden op de navolgende vragen: 1°. Hoe wordt de naam uwer gemeente en van elk der daarbij behoorende dorpen en gehuchten doorgaans geschreven? Is dat gebruik vast en eenparig of wankelend en onzeker? En, in het laatste geval, welke spellingen zijn daarnevens in zwang? 2°. Wat is uit de gemeentelijke archieven of van elders bekend omtrent den oudsten en oorspronkelijken vorm, waarin de naam in de geschiedenis voorkomt? 3°. Wat is u welligt bekend omtrent den oorsprong of de beteekenis van dien naam? Die antwoorden moeten dienen, om de kon. academie van wetenschappen in staat te stellen tot het leveren van een plan ter algemeene regeling van den vorm en de spelling der Nederlandsche plaatsnamen.

— Aan den Leydschendam had Zondag avond een twist plaats tusschen vier bovenlanders, die met eene hevige vechtpartij eindigde. Van een hunner is de polsader doorgesneden, terwijl een ander mede gevaarlijke wonden ontving. De anderen zijn op de vlugt gegaan.

— Den 3den dezer heeft de heer G. Mol, die in 't jaar 1798 als klerk bij de secretarie der stad Haarlem is aangesteld, het zeldzaam voorregt genoten van den dag te beleven, op welken hij gedurende 60 jaren onafgebroken bij deze secretarie is werkzaam geweest. De waardige grijsaard, die thans den ouderdom van 75 jaren heeft bereikt, heeft van burgemeester en wethouders als een blijk hunner deelneming, eene fraai bewerkte zilververgulde snuifdoos ten geschenke ontvangen, met de dagteekeningen van 3 Mei 1798 en 1858, terwijl zijne mede-ambtenaren hem een gouden potlood hebben aangeboden.

— Te Amsterdam werd Maandag ll. eene algemeene vergadering gehouden van aandeelhouders in de Ned.-Hanoversche spoorwegmaatschappij, onder voorzitting van baron van Heeckeren van Wassenaar. In die vergadering werd verslag gegeven van den toestand der onderneming, en van de talrijke bezwaren die men òf reeds overwonnen òf nog te overwinnen had. De hoofdzaak, de regeling der aansluiting, was tot hiertoe nog niet verkregen. De voorzitter deelde tevens den inhoud mede van een schrijven van den minister van binnenl. zaken, den heer van Tets, waaruit de belangstelling der regering in deze zaak bij hernieuwing bleek en tevens werd betuigd, dat de bezwaren, die zich hebben opgedaan, door de ondernemers niet konden worden voorzien. In dat zelfde schrijven werd nog berigt: 1°. dat de regering ongeneigd is eene spoorweg-lijn van Zutphen naar Enschedé te ondersteunen en 2°. dat de regering geneigd is, later aan de staten-generaal voor te stellen, de opbrengst der Ned.-Hanov. lijn te guarandeeren. Tusschen de aandeelhouders hadden vervolgens hevige beraadslagingen plaats over het al of niet voortzetten der zaak en het teruggeven der gestorte gelden, waaromtrent echter, op voorstel van het bestuur, thans nog geen besluit werd genomen.

— Met de stoomboot *de Stad Vlissingen* zijn in de vorige week te Vlissingen aangebragt 100 vaatjes zilveren specie, ter waarde van ƒ 1,000,000, om met de korvet *Pallas* naar Indië te worden verzonden.

's GRAVENHAGE, 6 Mei.

Door Z. M. is benoemd tot regter in de arrond.-regtbank te Sneek, mr. E. Jongsma, burgemeester der gemeente Dockum.

— Tot burgemeester van de gemeente Heeswijk is benoemd de heer G. Dobbelsteen, thans secretaris.

— Bij kon. besluit is vrijstelling van zegel- en registratie-regten verleend voor de getuigschriften van goed zedelijk gedrag, ingevolge art. 21 der onderwijzerswet af te geven aan hen, die tot hoofd- of hulponderwijzer wenschen te worden benoemd.

— Bij kon. besluit is aan jhr. mr. G. J. H. Hooft, op zijn verzoek, op de meest eervolle wijze ontslag verleend uit zijne betrekking van burgemeester dezer gemeente.

— H. M. de koningin en de prinsessen Frederik en Hendrik hebben prachtige geschenken doen toekomen aan de commissie voor eene loterij, ten behoeve der armen kinder-bewaarschool te Medemblik.

— HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik zullen zich aanst. Zaturdag naar Weimar begeven, ten einde een bezoek te brengen aan HD. zuster. HH. KK. HH. zullen daarna hunne buitenlandsche reis voortzetten en zich ook naar Zwitserland begeven.

— Heden, bij gelegenheid van den naamdag van H. M. de keizerin-moeder van Rusland, heeft er in de kapel op het paleis van H. M. de koningin-moeder eene plegtige dienst plaats gehad, waarbij de luit.-generaal Mansoureff, Russisch gezant, tegenwoordig was.

— De arrond.-regtbank alhier heeft dezer dagen de volgende aanbevelingslijsten opgemaakt ter voorziening in twee betrekkingen van regter-plaatsvervanger, als: I. Mrs. J. P. Vaillant, J. J. de la Bassecour Caan en C. A. van der Kemp; II. Mrs. C. van Bell, A. A. de Pinto en A. J. Hoekwater.

— Door den minister van oorlog zijn in hun rang overgeplaatst: de kolonel D. W. F. Pichot, prov. adjudant in Limburg, in het prov. kommandement van Groningen en Drenthe; de luit.-kolonel C. Neteson, plaats-kommandant te Grave naar 's Bosch; de 1ste luit.-kwartiermeester J. A. Saltet van het 4de reg. infanterie bij het 2de reg. van gemeld wapen; en de kapitein J. Ekkart van het 8ste reg. infanterie bij het 1ste reg. van gen. wapen.

— Bij den Minister van Financiën is ontvangen ƒ 9.70, door een onbekende, onder het postmerk Geertruidenberg, tot voldoening van aan 's rijks schatkist verschuldigde gelden, ingezonden.

— Men verneemt, dat de eerste kamer der staten-generaal voor het einde dezer maand zal bijeenkomen tot hervatting harer werkzaamheden.

— Bij de op gisteren in het hoofdkiesdistrict 's Gravenhage plaats gehad hebbende verkiezing van een lid voor de tweede kamer der staten-generaal is geene volstrekte meerderheid verkregen. Van de 1086 geldig uitgebragte stemmen waren 530 voor den heer mr. [illegible], 367 voor den heer D. P. Delprat, en 177 voor den heer Schiffer van Bleiswijk. Er zal tusschen de beide eerstgenoemden eene herstemming moeten plaats hebben, die bepaald is op Dingsdag 18 Mei aanst.

— De vergaderingen van de synodale commissie zijn heden, onder voorzitterschap van den wel-eerw. heer ds. van Doesburgh, aangevangen.

— Zondag aanst. zal bij gunstig weder voor de eerste maal in dit saizoen muziek voor de groote societeit in het Bosch worden uitgevoerd.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 5 Mei.

In deze zitting is het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1857 en 1858 (onderstand aan de gemeente Haarlemmermeer) met 27 tegen 21 stemmen aangenomen, alsmede het wets-ontwerp tot onderhandschen verkoop van een perceel rijksgrond aan den polder Haarlemmermeer, met algemeene (49) stemmen.

Vervolgens heeft de kamer in comité-generaal behandeld de raming van uitgaven der kamer voor het dienstjaar 1859.

Door den heer Dullert werden aan den minister van binnenl. zaken eenige inlichtingen gevraagd over het verhandelde in eene vergadering der maatschappij voor den aanleg van den spoorweg van Zevenaar naar Rheine, welke ophelderingen door den minister gegeven werden.

Z. Exc. zegt dat de mededeeling van het verhandelde onjuist is. De regering zal voorloopig geene vergunning geven tot den aanleg van de lijn van Zutphen naar Hanover. Zij heeft zich wel bereid verklaard om eenige ondersteuning aan de vertegenwoordiging voor te dragen, maar geen waarborg van rente toegezegd.

De kamer heeft daarna hare werkzaamheden geschorst tot de komst van den minister van oorlog, die berigt had de beraadslagingen over de nadere begrooting van oorlog voor 1858 te zullen komen bijwonen. Bij de hervatting der zitting werd die begrooting in behandeling genomen. Daarover traden in algemeene beschouwingen de heeren Thorbecke, Storm, van Lynden, Westerhoff, Storm van 's Gravesande en de minister van oorlog.

De heer Thorbecke zeide dat hij aan dit ontwerp zijne stem zou geven om de dienst niet te laten stilstaan. De afstemming der vorige begrooting was het gevolg van een jaren lang gevoerden strijd tegen hare inrigting. Hij verlangt eene bezadigde maar algeheele hervorming. De andere sprekers lieten zich mede in dien geest uit. De minister verklaarde daarop dat hij bij eene volgende gelegenheid hoopte aan te toonen wat noodig is om het leger in tijden van oorlog aan zijne roeping te doen beantwoorden, alsmede om het te doen beantwoorden aan de groote sommen, die in vredestijd daartoe worden aangewend. Ook zal hij alsdan nagaan, wat noodig is, om het leger in den kortst mogelijken tijd, bijv. van vier weken, te velde

te doen trekken. Nu weet hij niet of zoodanige organisatie dadelijk tot inkrimping van het cijfer zal leiden. Hij kan en mag op dit oogenblik geene bepaalde belofte daaromtrent afleggen. Wat in billijkheid van hem kan verlangd worden, zal hij naar geweten verrigten. Hij hoopt, dat het hem moge gegeven zijn, innerlijke sterkte aan het leger bij te zetten, en dat hij zonder uitbreiding daaraan meer kracht zal kunnen geven.

Na de goedkeuring der onderscheidene artikelen werd het hoofdstuk met algemeene (52) stemmen aangenomen.

Nadat ook het ontwerp tot regeling der uitgaven wegens verstrekkingen door het dep. van oorlog voor 1858 met algemeene stemmen was aangenomen, is de kamer tot nadere bijeenroeping uiteengegaan.

Voor de opheffing der zitting is nog in comité-generaal behandeld een voorstel van den heer Hoffmann, of het niet wenschelijk zou zijn om de beraadslagingen, laatstelijk in eene zitting met gesloten deuren gehouden, over het met Belgie gesloten verdrag, openbaar te maken. Men wil weten dat daartoe vooralsnog niet zal worden overgegaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 Mei.

Gisteren namiddag is de koningin van Portugal alhier aangekomen en aan het station van den spoorweg met vorstelijke eerbewijzen ontvangen. Ten hove had dien ten gevolge een groot diner plaats. Van deze gelukkige aankomst is terstond per telegraaf berigt gezonden aan den koning van Portugal.

Heden morgen is H. M. van hier naar Ostende vertrokken, om zich aldaar naar Engeland in te schepen.

— De stad Huy werd dezer dagen in opschudding gebragt door eenen woedenden stier, die los was gebroken. Bij de pogingen om hem meester te worden nam het dier een man tweemalen op de horens, wierp hem tegen een muur en vertrad hem. De hulp der militaire magt was vruchteloos, want het dier was moeijelijk te treffen. Eindelijk is het aan een koopman, den heer Burton, gelukt het in den kop te treffen. De man, zoo zwaar door den stier geteisterd, is spoedig overleden.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Mei.

Sir Colin Campbell is tot pair verheven, ter belooning van de diensten door hem in Indie bewezen.

— Door het lagerhuis is ook het tweede regerings-voorstel, betrekkelijk het beheer van Indie, aangenomen. Daardoor is vastgesteld dat het administratief gezag, hetwelk thans de O. I. compagnie bezit, zal worden opgedragen aan een van de voornaamste secretarissen van staat der koningin.

Ook de aanstaande hervatting der Parijsche conferentie is in het lagerhuis ter sprake gebragt. De heer Gladstone verlangde dat aan den gezant de noodige instructien zouden gegeven worden, ten einde de bepalingen van het vroeger gesloten vredes-verdrag, met betrekking tot de vereeniging der Donau-Vorstendommen, ten uitvoer te doen leggen. Dit voorstel werd door de ministers en ook door lord Palmerston bestreden, maar door lord Russell ondersteund. De heer Disraëli verklaarde dat de aanneming van het voorstel de regering in verlegenheid zou brengen. Na langdurige beraadslaging is het voorstel met 292 tegen 114 stemmen verworpen. Bij deze gelegenheid heeft de regering te kennen gegeven dat de Sardinische regering verklaard had in de zaak van de *Cagliari* in overeenstemming met Engeland te zullen handelen, en dat ook zij van eene scheidsregterlijke uitspraak niet afkeerig is.

— Aan de beide huizen is door de bestuurders van een 20-tal genootschappen tot uitbreiding van christelijke kennis eene petitie ingediend. Zij verzoeken dat alle hinderpalen tegen de verbreiding van het christendom in Britsch-Indie worden weggeruimd, dat de regering er voortga de maatschappelijke instellingen te verbeteren, dat zij er den schijn zelfs van ontzag voor het heidensche of mohammedaansche geloof of van achterstelling der christelijke godsdienst vermijde, maar dat zij tevens in Indie aan alle godsdiensten opentlijk vrijheid en burgerlijke gelijkstelling verleene, en geen dwang noch verlokking aanwende om iemand tot het christendom te brengen. — Bij het genootschap tot verbreiding van het evangelie in China is eene mededeeling ontvangen van den minister van buitenl. zaken, inhoudende dat lord Elgin ook in last heeft van de Chinesche regering, zoo mogelijk, godsdienstvrijheid voor alle christenen te verwerven.

— Uit de jongste berigten uit Indie kan men met zekerheid opmaken dat het plan van sir Campbell, om te Lucknow den opstand in één slag te vernietigen, geheel is mislukt, en dat door de verspreiding der opstandelingen en het heete jaargetijde, de toestand onzer troepen minder gunstig is dan vroeger. Men spreekt thans ook van eenen vernieuwden tegenstand, die men zal te overwinnen hebben, zelfs van eenen algemeenen opstand tegen ons gezag, maar deze berigten kan men als overdreven aanmerken, en als zeker aannemen dat de opstand voor goed is overwonnen.

— Donderdag zal de *Army and Navy Club* aan den maarschalk Pélissier een groot feestmaal aanbieden.

— De hoogleeraar in de scheikunde, William Gregory, is te Edimburg overleden.

— Te Knockatdnam in Ierland is een pachter, James Nalan genaamd, in den ouderdom van 146 jaren overleden.

— Te New-York is berigt ontvangen van een vreesselijk bloedbad, in het Britsche gedeelte van Honduras door de Indianen onder de blanken aangerigt. De Indianen hebben de stad Beccalaw aangetast en vermeesterd, en daarbij 104 personen gedood; 40 gevangenen, onder welke 30 vrouwen, voor welke een hooge losprijs geëischt, doch geweigerd was, zijn mede om hals gebragt.

— De Mississippi is buiten hare oevers getreden; waardoor eene aanzienlijke schade is te weeg gebragt.

— De heer Maxwell, een Amerikaansch planter, had eenigen tijd geleden twee zijner slavinnen, wegens een vergrijp, een bepaald getal zweepslagen geven, en was daarop ter verrigting van eenige bezigheden uitgegaan. In den laten avond terugkomende, werd hij, op eenigen afstand van zijn huis, staande gehouden door drie zijner negerslaven, die met knuppels op hem aanvielen, en tegen welke hij zich met zijn mes zoo wel wist te verdedigen, dat hij een der aanranders in de hand en een ander in den arm kwetste. Hierdoor nog meer in woede ontstoken, sloegen zij hem zoolang op de hersens, tot hij dood voor hunne voeten nederzeeg. Hiermede hun doel bereikt ziende, lieten zij het lijk op den weg liggen en maakten terstond een vuur aan, om de werktuigen hunner wraak te verbranden. Het is der overheid gelukt de daders in handen te krijgen.

— Te Melbourne is een valsche wissel van 20,000 £ op de Australische Joint Stock-bank, met de teekening van Baring Brothers, ontdekt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Mei.

Het vertrek van den keizer en de keizerin naar Fontainebleau is op 22 dezer vastgesteld. Zij zullen aldaar eene maand verblijven, en alsdan naar St. Cloud gaan.

— Naar men zegt zal de keizer en de keizerin, tijdens hun verblijf te Biarritz, met een bezoek van de koningin van Spanje vereerd worden.

— Eergisteren heeft de heer Lightenvelt, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van den koning der Nederlanden, de eer gehad in een buitengewoon gehoor door den keizer ontvangen te worden om hem een gemeenschappelijken brief van zijnen meester en van Z. H. den hertog van Nassau over te reiken, alsmede de versierselen van de onlangs ingestelde orde van den Gouden Leeuw van Nassau.

— De commissie, die zich heeft bezig gehouden met het vraagstuk eener nieuwe regeringsvorm voor Algerië, heeft een voorloopig ontwerp vastgesteld, gebouwd op de volgende grondslagen: Een stedehouderschap in Fransch-Afrika, te bekleeden door een prins van het keiz. huis, de aanstelling van 3 algemeene bewindhebbers, die men als ministers kan beschouwen, alsmede van een onder-secretaris, die in Frankrijk zal verblijven en door wiens tusschenkomst de gemeenschap tusschen de kolonie en het moederland zal onderhouden worden.

— De Oostenrijksche gezant, baron Hubner, is dezer dagen naar Weenen vertrokken. Uit hoofde de leden der conferentie eerstdaags zullen bijeenkomen, zoo schrijft men aan deze reis een staatkundig doel toe. Men gelooft dat hij de Oostenrijksche regering mondeling zal inlichten omtrent de gezindheid van de Fransche regering ten opzigte van Italië, waarover de gezant bij zijn vertrek den keizer had gepolst. Waarschijnlijker is het dat de gezant zich met het kabinet wil verstaan omtrent het vraagstuk der Vorstendommen en het tractaat nopens de vaart op den Donau, om daarnaar zijn gedrag in te rigten.

— Het wetgevend ligchaam heeft zich met algemeene stemmen vereenigd met het ontwerp van wet, strekkende om uit de schatkist jaargelden te verleenen aan hen, die bij den aanslag van 14 Januarij zijn gekwetst, en aan de nagelaten betrekkingen dergenen welke ten gevolge daarvan zijn overleden.

— Men verneemt dat de commissie, die aan het depart. van buitenl. zaken is bijeenkomen, om te beraadslagen over de belooning, die uit naam der belanghebbende regeringen aan den heer Morse zal worden geschonken, voor de door hem uitgevonden toepassing der electriciteit op de telegrafen, het bedrag daarvan op 400,000 fr. heeft vastgesteld.

— Het verbod tot toelating der *Indép. Belge* wordt streng gehandhaafd. De directeur van het blad, de heer Berardi, bevindt zich alhier. Hij heeft een onderhoud gehad met den minister van binnenl. zaken.

— Het in beslag nemen van het werk van Proudhon heeft de uitwerking gehad dat er reeds exemplaren voor 60 fr. in plaats van 12 fr. in 't geheim worden verkocht. Het slot van genoemd werk heeft niet nagelaten de opmerkzaamheid tot zich te trekken. Daarin wordt aan den kardinaal-aartsbisschop van Parijs het volgende voorstel gedaan: vereeniging der geestelijke en der wereldlijke magt; onderwijs door de geestelijkheid overeenkomstig de leer der omwenteling; verrigting door de geestelijkheid van alle plegtigheden op de eenvoudige aanvrage der burgers; opheffing der kloosters; afschaffing der geloften ten eeuwigen dage bij de geestelijkheid; afschaffing van het bisschoppelijk en pauselijk gezag enz. enz. Op deze voorwaarden zal de heer Proudhon zich aan de kerk verbinden, zijne twee dochtertjes laten doopen en met zijn gezin aan de voeten van den aartsbisschop knielen.

— Gisteren ontstond er brand in het paleis der Tuileriën, en wel in de vertrekken van den bevelvoerenden generaal van het paleis; niet dan met groote inspanning is het aan de wachthebbende manschappen gelukt de vlammen meester te worden.

— De gouverneur der Reunie-eilanden heeft van den admiraal Rigault de Genouilly, die in de Chinesche wateren bevel voert, versterking gevraagd, ten einde het hoofd van den stam Mena-Bé, aan de westkust van Madagascar, te tuchtigen, wegens het vermoorden van de bemanning van het schip *Marie Caroline*.

SPANJE.

MADRID, 2 Mei.

Het tegenwoordige bewind heeft onlangs aan de Cortes voorgesteld om de goederen der wereldlijke geestelijkheid, welke bij de wet van 1 Mei 1855 aan de schatkist zijn toegeëigend, aan die geestelijkheid terug te geven, zoo ver zij niet reeds door verkoop in de handen van particulieren overgegaan zijn. Het daartoe betrekkelijke wets-ontwerp bepaalt tevens, dat het reeds verkochte gedeelte dier goederen aan de geestelijkheid vergoed

zal worden. De vergoeding zal bestaan in kloostergoederen, die de staat zich in vroegeren tijd heeft toegeeigend en nog in bezit heeft, en, voor zoo verre deze niet toereikend zijn mogten, in inschrijvingen op het grootboek der gevestigde staatsschuld, welke niet voor overdragt vatbaar zijn. De even gemelde goederen zullen aan de geestelijkheid in vollen eigendom teruggegeven worden, en met alle daaraan van ouds verbonden regten en voorregten. Men verwacht stellig dat deze wets-voordragt gunstig zal opgenomen worden. De waarde der goederen, die teruggegeven zouden moeten worden, schat men op omtrent 4000 millioen realen.

ITALIE.

De Paus is na de vermoeijende plegtigheden op Witten Donderdag eenigzins ongesteld geweest, maar eene aderlating heeft terstond verbetering aangebragt. De geneesheeren hebben hem het nemen van veel beweging in de open lucht, en vooral het volbrengen zijner voorgenomen reis, aangeraden.

— Uit Chambéry schrijft men het volgende. In de provincie Chablais heerscht eene groote ongerustheid, uit hoofde van de menigvuldige branden die er plaats hebben. Dezer dagen is het klooster van S^t. Jozef met de daaraan verbonden meisjes-kostschool een prooi der vlammen geworden. De leerlingen, ten getale van 60, zijn gelukkig gered. Ook te Thonon hebben onderscheidene branden plaats gehad. De landbewoners zijn mede vol vrees, omdat de geheerscht hebbende hitte opgevolgd is door eene strenge koude, die den zoo ver reeds gevorderden plantengroei dreigt te vernietigen, en waardoor de vooruitzigten op eenen goeden oogst niet weinig worden beneveld.

PRUISSEN.

BERLIJN, 4 Mei.

De koning heeft 20,000 th. geschonken voor den opbouw der afgebrande stad Tzerbach.

— De prins van Pruissen heeft in een bijzonder gehoor ontvangen den Nederl. gezant, baron Schimmelpenninck van der Oye, die hem de versierselen overhandigde van de nieuw ingestelde Nassausche Huisorde van den Gouden Leeuw door den koning der Nederlanden en den hertog van Nassau aan den koning en aan den prins van Pruissen geschonken.

— De Nederl. minister van staat, baron van Hall, die alhier eenigen tijd vertoefd heeft, is naar Weimar vertrokken.

— De jeugdige koningin van Portugal is bij hare komst te Dusseldorp, Zondag avond ll., op eene buitengewoon luisterrijke wijze ontvangen. De geheele stad was fraai verlicht, en op verschillende punten werd Bengaalsch vuur ontstoken. H. M. heeft den nacht aldaar doorgebragt en is daarop naar België vertrokken.

— De tunnel van Hauenstein, die voor den bloei van het spoorweg-verkeer in Zwitserland allerbelangrijkst mag heeten, is op 27 April geopend. De tunnel heeft eene lengte van 2,800 Ned. ellen en wordt per spoortrein in 7 minuten doorloopen. Vijf jaren lang heeft men aan dit werk gearbeid.

— De Beijersche regering is, naar men zegt, voornemens aan de kamers een wets-ontwerp in te dienen, ten doel hebbende eene geheele verandering in het kies-stelsel te brengen. De keuze des volks zou afgeschaft worden en de verkiezing voortaan plaats hebben door hen, die een bijzonderen stand in de maatschappij vertegenwoordigen, zooals grondeigenaren, kooplieden enz.; welke klassen elk een zeker aantal afgevaardigden zouden kiezen.

— In de kon. gieterij te Munchen is het ruiterstandbeeld gegoten van Bolivar, den held die Peru van de Spaansche heerschappij heeft verlost. Het zal op eene der pleinen van Lima opgerigt worden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 3 Mei.

De aartshertog Maximiliaan zal alhier gedurende 3 weken verblijven.

— Fuad-Pacha, gevolmagtigde der porte bij de Parijsche conferentie, is alhier aangekomen. Na eenig oponthoud zal hij zich naar Parijs begeven.

RUSLAND.

Door den keizer is de vice-president van het algemeen consistorie des evang.-luth. kerkgenootschaps, de heer Ulmann, ter erkenning van zijne ijverige en nuttige diensten, tot de waardigheid van evang.-luth. bisschop verheven. Tot dus verre had deze waardigheid in Rusland niet bestaan.

— De keizer is voornemens na de opening van de scheepvaart het noordelijk deel des rijks te bezoeken, o. a. de kustlanden van de Witte zee, en het klooster Solowetskoi, op het eiland van dien naam gelegen, dat tijdens den laatsten oorlog door de Engelschen is beschoten. Naar men wil zal de keizerin haar gemaal vergezellen, hetgeen eene uiterst zeldzame gebeurtenis zou zijn; zeker is het echter dat H. M. de abdy van Valaam, op een eiland van het meer Ladoga gelegen, met een bezoek zal vereeren.

— Naar men verneemt zullen de grootvorsten Nicolaas en Michiel, gedurende dezen zomer, de krijgsbedrijven in den Caucasus bijwonen.

— Prins Orloff heeft besloten zich aan de openbare zaken te onttrekken en het rijk te verlaten. Hij heeft al zijne bezittingen verpand.

— Het ontwerp betrekkelijk de vrijmaking der boeren, hetwelk aan de beoordeeling van het comité der edelen zal worden onderworpen, is thans in het licht verschenen. Het is een zeer uitgebreid stuk en in drie afdeelingen verdeeld. In het eerste gedeelte worden de beginselen besproken, waarop de vrijlating berust; in het tweede gedeelte wordt gehandeld over de uitvoering daaraan te geven, met inachtneming van de verschillende wijzigingen voortvloeijende uit den aard der bezittingen, waartoe de boeren behooren; in het laatste over de invoering van een algemeen wetboek. Het ontwerp bevat het voorstel om een termijn van 6 maanden aan te nemen, na afloop waarvan de vrijgemaakte boeren in het bezit zullen treden der regten, welke andere klassen bezitten, die belastingen opbrengen. Zij zullen aan den grond behooren, tot dat de som voor hunne vrijmaking verschuldigd zal zijn voldaan.

INGEZONDEN.

Woordenboek der zuivere en toegepaste Scheikunde, bewerkt door J. P. C. van Tricht, apotheker. Uitgave van H. Nijgh, te Rotterdam, en de Breuk en Smits, te Leyden.

Meer en meer begint de overtuiging veld te winnen, dat men niet langer vreemdeling kan blijven op het gebied der natuurwetenschappen, zoo men aanspraak wil maken op beschaving. Van daar het verblijdende verschijnsel, dat dagelijks meer en meer boeken verschijnen, geschikt om die verspreiding te bevorderen. Onder die natuurwetenschappen nu bekleedt de scheikunde eene voorname plaats, vooral ook omdat zij in zulk eene naauwe betrekking staat met de ontwikkeling der nijverheid, zoodat het thans onmogelijk is, met vrucht eenigen tak van industrie te ondernemen zonder ten minste eenige kennis van scheikunde te bezitten. Ofschoon het nu niet moeijelijk valt zich de eerste gronden, dier wetenschap eigen te maken, zoo heeft zij echter hare eigenaardige moeijelijkheden, gedeeltelijk voortspruitende uit de menigvuldige onbekende namen, waarvan vele dikwijls betrekking hebben op hetzelfde onderwerp. Zoo dus voor eenige wetenschap een woordenboek een vereischte is, zoo is het dit vooral voor de scheikunde en het was dus eene gelukkige gedachte dat drie beroemde Duitsche geleerden, d^r. Liebig, d^r. Poggendorff en d^r. Wöhler, gezamentlijk onder medewerking van verschillende geleerden, in 1842 de taak op zich namen zulk een woordenboek zamen te stellen; jammer dat deze uitgave zoo traag voortging, hetgeen ten gevolge had dat bij den verbazenden vooruitgang der wetenschap weldra de noodzakelijkheid gevoeld werd een supplementband uit te geven, die ook in 1850 verscheen. Eenigen tijd daarna ondernamen de hh. J. P. C. van Tricht en d^r. J. J. Woltersom den omvattenden arbeid, om dit belangrijk werk volgens het tegenwoordig standpunt der wetenschap in het Nederduitsch te bewerken, ten einde het onder het bereik van iedereen te brengen, welke taak aanvankelijk door hen beiden en later door den heer van Tricht alleen werd voortgezet, op eene wijze die allen lof verdient. Deze Nederduitsche uitgaaf heeft het voordeel boven de Duitsche dat zij een geheel daarstelt en de uitgaaf regelmatig voortgaat, daar nu reeds 180 vellen druks zijn verschenen. Ref. heeft reeds te lang verzuimd de algemeene aandacht op dit werk te vestigen, dat werkelijk onmisbaar geacht moet worden niet alleen voor den scheikundige van beroep, den geneeskundige enz., maar ook voor handelaars en fabriekanten, die daarin met weinige moeite ophelderingen zullen kunnen vinden over zaken, waarvan de kennis voor hen van belang is. Zoo zullen bijv. de branders, destillateurs en handelaars in gedestilleerd in het artikel *Alcoholometrie* belangrijke ophelderingen vinden over de bepaling der sterkte van gedestilleerd; de fabriekanten van zeep, handelaren in potasch, soda enz. in het artikel *Alcalimetrie* goede inlichtingen over de bepaling der sterkte van loog, der handelswaarde van potasch, soda enz.; de fabriekanten van azijn, zwavelzuur, salpeterzuur enz. in het artikel *Acidimetrie* opgaven over de bepaling van de sterkte dezer zuren; terwijl het werk ten slotte in handen van de ambtenaren der in- en uitgaande regten menige quaestie spoediger zou doen beslissen dan thans vaak het geval is. Deze enkele voorbeelden mogen genoegzaam zijn ten bewijze dat de kring van hen, voor wie dat woordenboek onmisbaar moet geacht worden, werkelijk zeer uitgebreid is. Ref. vleit zich met de hoop door deze weinige regelen iets te hebben bijgedragen tot de meer algemeene waardering van dit voortreffelijk werk, waarvan de algemeene verspreiding voor de ontwikkeling der nijverheid in ons vaderland hem hoogst wenschelijk toeschijnt.

ROTTERDAM. Dr. J. E. DE VRIJ.

STADS-BERIGTEN.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland, in date den 12 Januarij ll., (*Prov.-Blad* N°. 7) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuidholland; en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 23 dezer maand, herinneren bij deze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting, tot het doen herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijkels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Z. M. Besluit van den 21 December 1822 (*Staatsblad* N°. 54), moeten worden afgestreken. En worden zij ten dien einde opgeroepen ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, welschoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*; — zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaccerd:

Voor Wijk I, op den 12 en 13 April.
» » II, » » 14 en 15 April.
» » III, » » 16, 19, 20 en 21 April.
» » IV, » » 22, 23, 26, 27 en 28 April.
» » V, » » 29, 30 April 3, 4, en 5 Mei.
» » VI, » » 6, 7, 10, 11, 12, 14 en 17 Mei.
» » VII, » » 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27 en 28 Mei.
» » VIII, » » 31 Mei, 1, 2, 3 en 4 Junij.
» de Buitenwijk op den 7 Junij:

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers-, of Medicinale-gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-gewigten, voor
Wijk I, II, III en IV op den 1 April.
» V, VI, VII, VIII en de Buitenwijk, op den 6 April.
Voor de Medicinale-gewigten, voor Wijk I, II, III en IV, op den 7 April.
» » V en VI, op den 8 April.
» » VII, VIII en de Buitenwijk, op den 9 April
telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 1 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen wie het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zijner Majesteits Besluit, in dato 30 Maart 1827 (*Staatsbl.* N°. 13), om op bovengemelde dagen, na welke de Arrondissements-IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Gedep. Staten van Zuidholland, in dato 18 Januarij 1822, tot het verrigten van den Herijk naar de Buitengemeenten van zijn Ressort moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen van hen die verzuimd hebben te voldoen, zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedep. Staten van Zuidholland, in dato 22 November 1851, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende aan de belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd de notificatie van Gedep. Staten van Zuidholland in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel en neringdoende lieden, Fabriekeurs en Ambachtslieden, die in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dato 21 October 1819 (*Staatsbl.* N°. 52), bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* gewigten, en hunne verpligting tot den jaarlijkschen herijk daarvan, alsmede aan het Koninkl. Besluit van den 5 Februarij 1826, N°. 153, volgens hetwelk de, bij den eersten IJk gestempelde, greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders door deze ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter gedurende 1858 voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter D.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de *Leyd. Cour.* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 27 Maart 1858.

Burgerlijke Stand.

Van den 29 April tot en met den 5 Mei 1858.

BEVALLEN: T. E. Wijntjes, geb. de Vries, D. — M. de Kruys, geb. Dee, D. — F. F. Duyverman, geb. Gutberlet, D. — M. de Ladhouder, geb. Uittenboogaard, Z. tweel. — A. Smit, Z. — J. Betram, geb. van Dissel, D. — J. van der Blij, geb. van Steenbergen, D. — J. van der Lelie, geb. Verhoeven, D. — L. E. de Laat, geb. de Wild, D. — J. Mooyman, geb. Zandwijk, Z. — S. Cohen, geb. Mand, Z. — J. H. van den Berg, geb. Schön, D. — M. J. van Zoelen, geb. Suzan, Z. — P. Brouwer, geb. van der Heyden, D. — P. Priem, Z. — M. van Polanen, geb. van der Meer, D. — J. van Tongeren, Z. — A. van den Dop, geb. Albers, Z. — M. L. Timmermann, geb. Webeler, Z. — J. M. van Duuren, geb. Middeldorp, D.

GEHUWD: T. H. Kuiters, Jm. en J. V. Huber, Jd. — H. van Ark, Jm. en C. van Leeuwen, Jd. — W. J. Bakx, Jm. en C. H. Pfeiffer, Jd. — L. Serlier, Jm. en E. S. Jager, Jd. — P. J. van Henzen, Jm. en S. Barendse, Jd. — M. Gors, Jm. en J. Walle, Jd. — G. van Steenbergen, Wed[r]. en N. Dingemans, Jd. — J. M. Wolters, Jm. en S. Passant, Jd.

OVERLEDEN: M. Stamrood, geb. Milius, 58 j. — M. Pecht, geb. Cinjee, 82 j. — L. Ouwerkerk, 66 j. — Corn[a] van Bueren, 27 j. — C. A. Sala, 54 j. — J. P. Springer, 20 j. — M[a] Leon[a] Joh[a] Pont, 16 j. en 10 m. — C. M. B. Willenberg, D., 5 m. — H. F. Schootman, Z., 3 j. en 9 m. — J. Riebeek, Z., 3 w. — J. R. L. de Ladhouder, Z., 2 d. — C. M. Parmentier, D., 3 j. en 4 m. — S. Duyverman, D., 1 j. en 4 m. — D. G. de Bruin, 35 j. — A. J. Boogaard, Z., 3 w. — J. M. de Nie, 22 j.

De Ondergeteekende, Schoolopziener in het 3[de] district van Zuid-Holland, brengt ter kennisse van het onderwijzend personeel in zijn district: 1°. dat kweekelingen, hun 18[e] jaar bereikt hebbende, niet langer als zoodanig mogen werkzaam zijn, nadat zij de gelegenheid zullen gehad hebben zich als hulponderwijzers te doen examineren, 2°. dat zij, die thans als hulponderwijzers of hulponderwijzeressen in openbare of bijzondere scholen, of instituten werkzaam zijn, zonder in die vakken, welke zij onderwijzen, examen te hebben afgelegd, verplicht zijn het eerstkomend examen bij te wonen, 3°. dat zij, die in een of ander vak van het meer uitgebreid lager onderwijs, bepaald bij art. 1 der wet van 13 Aug. 1857, onderwijs geven, zonder daartoe gerechtigd te zijn, bij het e. k. examen proeven hunner bekwaamheid daarin moeten afleggen, 4°. dat wemdelingen daarenboven de vergunning behoeven van Z. M. den Koning, 5°. dat het programma der onderscheidene examens vervat is in het Staatsblad, n°. 103, 6°. dat het e. k. examen zal plaats hebben den 14[den] Junij aanstaande en volgende dagen, 7°. dat zij, die wenschen mochten deel te nemen aan dat examen, zich daartoe, met de vereischte stukken, in persoon of met franco brieven, vóór het einde dezer maand bij den Ondergeteekende moeten aanmelden.

A. C. OUDEMANS.

LEYDEN, 1 Mei 1858.

ADVERTENTIEN.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, wegens het overlijden van hunnen Vader hun betoond, betuigen de Ondergeteekenden bij deze hunnen opregten dank.

K. HAREMAKER Pzn.
A. HAREMAKER, de Wit.

LEYDEN, 6 Mei 1858.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft op den 15[den] April 1858 aan LEENDERT van DORSTEN, wonende te *Leyden*, alwaar hij op den 16[den] December 1837 is geboren uit het huwelijk van wijlen HENDRIK van DORSTEN en mede wijlen PETRONELLA HENRIETTA JOHANNA PELGROM, verleend *venia aetatis* of Brieven van Meerderjarigverklaring, welke, na goedkeuring des Konings, bij besluit van den 27[sten] April 1858, n°. 98, van kracht zijn en hem geven al de regten, bij de wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

EYSSELL,
Procureur bij den Hoogen Raad.

Allen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van den Wel-Edel Geboren Heer M[r]. NICOLAAS van BEEFTINGH, gewoond hebbende te *Valkenburg* bij *Leyden*, en aldaar op den 14[den] April 1858 overleden, worden verzocht daarvan ten spoedigste opgaaf te doen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM, te *Leyden*.

Allen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den Heer ARIE van LEEUWEN, in leven *Bouwman*, gewoond hebbende en overleden te *Leyderdorp*, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór den 15[den] Mei 1858, ten Kantore van den Notaris A. J. RYSHOUWER, nabij het Leyderdorpsche Veer, onder *Soeterwoude*.

Het Algemeen Kantoor van Administratie alhier, onder Directie van STADNITSKI & VAN HEUKELOM c. s., adverteert, dat de COUPONS van door hetzelve uitgegeven Certificaten van **Russische Fondsen**, verschenen 1/13 Januarij 1858, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Ontvang- en Betaalkas*; als van 6 pCt. *in Assignatiën*, groot Rs. 30,— met *f* 14,62, en van 6 pCt. *in Zilver*, groot Rs. 15,— met *f* 25,59.

AMSTERDAM, 6 Mei 1858.

DOCTOR J. M. SCHRANT

is van de Hooigracht **verhuisd** naar de *Nieuwsteeg*, *hoek Pieterskerkhof*.

Als **Huisbewaarders** worden gevraagd een gehuwde Man en Vrouw zonder Kinderen, P. G., tegen een salaris van *f* 4.— 's weeks; ingeval de Man eenige betrekking heeft, zal dat tot aanbeveling zijn. Adres met eigenhandig geschreven brieven, *franco* onder de Letter **A.**, bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, te *Leyden*.

WORDT VERLANGD

tegen primo Julij, voor een Heer, zijne bezigheden buiten 's huis hebbende, **Kost, Inwoning** en **vrije Kamer**, bij voorkeur in den omtrek der Hoogewoerd, Nieuwen Rijn of Heerengracht. Opgave van prijs, naam en woonplaats onder Letter **A.** aan het Bureau dezer Courant.

PUBLIEKE VERKOOPING,

te *Leyden* aan het Rapenburg, Wijk IV. N°. 593, op Maandag den 17[den] en Dingsdag den 18[den] Mei 1858, des morgens om 10 ure, ten overstaan van den Notaris M[r]. H. OBREEN, van:

Een gedeelte van eenen bijzonder keurigen en netten **Inboedel**, bestaande in Mahony- en Eikenhouten Kabinetten, Chiffonnières, Ledekanten, Pers, Stoelen, fraaije Bibliotheektrap, fraaije Spiegels, antique Pendule, extra fraai blaauw, gekleurd en Saxisch Porselein, Glas- en Aardewerk, keurig Bed- en Tafellinnen, eene groote partij kostelijk Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, Haarden en Haardstellen, ook eenig ongemunt Zilver, waaronder buitengemeen fraai Kinderspeelgoed, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Te bezigtigen op Vrijdag en Zaturdag 14 en 15 Mei 1858, van 's voormiddags 10 tot 's namiddags 3 ure.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN,

op Dingsdag den 11[den] Mei 1858, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand Januarij 1857.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 5 Mei.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	[illegible]
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	64	64¼	64
Dito Certificaten	3	"	78 15/16	76	—
Dito dito	4	"	97 5/16	97⅜	—
Amortisatie Syndicaat	3½	"	92½	—	—
Handelmaatschappij	4½	"	140½	142	141
O. I. Leening	4	"	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	"	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	"	—	—	—
BELGIE,	2½	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	"	52	—	—
Dito dito	4½	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	"	—	—	—
Dito dito	4½	"	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1½	"	26⅛	26¼	26 3/16
Dito Obligatiën	3	"	43 1/16	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	"	37 7/16	37½	—
Bewijzen Coupons			4¼	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	"	45⅞	46	45⅞
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	"	104⅞	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	"	103½	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	"	91⅝	91¾	—
Dito 1840	4	"	85½	85¾	85⅝
Dito bij STIEGLITZ & C°	4	"	85	85⅛	—
Dito dito Nieuwe	4	"	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	"	—	—	—
Certificaten van dito	6	"	64⅝	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	"	—	—	—
Dito Obligatiën	4	pCt.	79	79¼	79⅛
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	"	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll	5	"	—	—	—
Dito	4	"	60⅞	—	—
Dito Metall.	5	"	74	74 3/16	74⅛
Dito Nieuwe	5	"	86⅛	86¼	86
Dito 1847	2½	"	38¼	38⅜	38
BRAZILIE, 1824 100 £	5	"	—	—	—
SARDINIE	5	"	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	4½	"	80¾	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	4½	"	36¼	36⅝	—
GRENADA, Obligatiën	3½	"	18 5/16	18⅜	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	"	19	19 1/16	—
N. AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto [illegible]

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9,50 à 9,60.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.